

Vești bune de la Opera Națională Română Iași

(Costin Popa – 21 ianuarie 2014)

Grija managementului scenei lirice moldave pentru refrișarea distribuțiilor spectacolelor este evidentă și bine direcționată. Reîmprospătarea este necesară, mai ales că, așa cum remarcam cu alte prilejuri, rezervorul de tinere valori emergente este plin. Rămâne doar ca vocile nativ talentate, de perspectivă, să fie instruite continuu, pornind de la școala de bază și continuând cu perfecționarea concretă pentru roluri.

Maestrul Vasile Moldoveanu

Vasile Moldoveanu
și Beatrice Rancea

O premieră națională a fost invitarea de către directorul general Beatrice Rancea, pentru un curs de măiestrie programat în acest ianuarie, a renumitului tenor Vasile Moldoveanu, artist cu carieră încoronată prin nu mai puțin de 105 spectacole cântate pe marea scenă de la Metropolitan Opera din New York, în perioada 1977-1986. Un record între conaționalii noștri, o performanță uriașă, deloc surprinzătoare dacă îi ascultăm interpretările și, în afara frumoasei calități timbrale de glas, recunoaștem încadrarea stilistică perfectă, desenarea impecabilă a frazelor, accentuările potrivite, omogenitatea liniei vocale ce pornește de la tehnica ideală, bunul gust în tălmăcirea intențiilor și expresiilor, cultura. Sunt precepte pe care Vasile Moldoveanu le va insufla tinerilor în năzuințele lor către perfecționare.

Prima etapă a cursurilor se desfășoară pe parcursul a două săptămâni și jumătate, un timp desigur scurt dar, sunt convins, maestrul va reveni întru desăvârșirea lucrului început. Rămâne ca învățăceii să conștientizeze uriașa și unica șansă care li s-a oferit și să absoarbă ca un burete prețioasele informații primite.

Debut în „Liliacul”

Primul spectacol liric al anului 2014 la Iași a fost opereta „Liliacul” de Johann Strauss, o producție veche, chiar foarte veche a teatrului, semnată de regizorul Anda Tăbăcaru Hoge, în scenografia Hristofeniei Cazacu. Coregrafia, Bella Balogh. Îngrijirea scenică după ani și ani de reprezentare, a revenit – probabil – asistentului de regie Eduard Sveatchevici, cu bune rezultate în păstrarea spiritului, animarea platoului și jocului de scenă al soliștilor, toți dedicați și bine integrați suculentei glume vieneze. Dar întrucât decorul este schematic, uniform, auster, bazat pe câteva perdele roșii și trei – patru rame uriașe de oglinzi (pot fi și ferestre) care își schimbă poziția în cele trei acte ale lucrării, cred că în vederile conducerii teatrului intră și o nouă producție a popularei operete, mult îndrăgită de public, șlagăr al sfârșiturilor de an și nu numai.

Cristina Grigoraș

Pentru rolul subreței Adela, serata a prilejuit debutul tinerei și delicioasei soprane Cristina Grigoraș, o zvârlugă în scenă, neobosită, mișcătoare, șarmantă, dezinvoltă, argint viu. Actriță impecabilă, Cristina Grigoraș a fost și o interpretă plină de muzicalitate, cu voce proaspătă, strălucitoare și potrivită înțelegere a spumosului stil straussian. Un câștig pentru teatru.

L-am revăzut cu plăcere pe tânărul tenor Andrei Fermeșanu, de această dată în rolul Alfred. A etalat aceeași voce cu timbru liric calitativ, cu frazare frumoasă și acute facile, sigure. Rămâne o mare speranță a scenei ieșene și a teatrului liric românesc, cu bune perspective pentru cariera internațională.

Rosalinda a fost soprana Renata Vari, solistă a Operei Române Craiova, apariție super – decorativă, artistă excelentă, rafinată, elegantă și cântăreață cu glas plăcut. Câteva acute au sunat strident (printre care finalul ceardașului din actul secund) și, surprinzător, a abordat terțetul Eisenstein-Rosalinda-Alfred din actul al III-lea „cu motoarele la ralenti”. Aștept cu nerăbdare progresele tinerei Renata Vari, întrucât – se știe – totul este perfectibil prin studiu.

Eisenstein de excepție ca atitudini și joc, tenorul Cosmin Marcovici și-a demonstrat bogata experiență de scenă. A jucat inspirat și a rostit textul cu multă dăruire, cu multă teatralitate. Pe alocuri, în cântul său s-au strecurat unele asprimi.

Mezzosoprana Maria Măcsim Nicoară a interpretat în travesti personajul Prințului Orlofsky, cu glas bogat în armonice, potrivite intenții vocale și ținută cu adevărat... princiară.

Cristina Grigoraș și
Cosmin Marcovici

Renata Vari și
Andrei Fermeșanu

Cosmin Marcovici, Gabriel
Bebeșelea și Renata Vari

S-a cântat o versiune tradițională pe scenele românești, cu partea de proză cunoscută în primul rând de la Opera Națională București, de acum peste patru decenii, fără gaguri excesive în ultimul act, dar unde gardianul Frosch (basul Iulian Ioan Sandu) nu a rezistat să nu introducă unele replici mai mult sau mai puțin... actuale: „Parlamentul European”, „Să trăiți bine!”, „Bonuri de masă”. Se practică. Să nu uităm că la Opera de Stat din Viena, însuși numele directorului de atunci, Ioan Holender, era pus în gura șugubățului gardian.

Totuși, m-aș fi așteptat ca dialogul lui Frosch cu Frank, directorul închisorii, interpretat de simpaticul bas Petre Burcă de la Opera Națională Română din Cluj-Napoca, să aibă mai multă cursivitate și impact, fără discontinuități în succedarea replicilor.

Într-o companie colegială foarte bună, păcat că baritonul George Cojocariu (Dr. Falke) a afișat o uzură de glas destul de deranjantă și nesiguranță în emisia vocală.

În alte roluri au fost distribuiți soprana Ana Maria Donose Marcovici (voce frumoasă, sesizabilă cu toată dimensiunea redusă a partiturii Idei), tenorul Tudor Florența (Dr. Blind), actorul Victor Zaharia (Iwan).

Tradiționalul dans al „șoriceilor” din scena balului de la Prințul Orlofski a avut-o ca șefă a trupei dominate de balerine japoneze pe Pamela Tănasă.

Spectacolul cu „Liliacul” la Opera Națională Română Iași a avut vervă și culoare, datorită și baghetei lui Gabriel Bebeșelea, un cunoscător al stilului vienez, pentru imprimarea căruia în rândul instrumentiștilor a depus toate eforturile. Am apreciat la tânărul dirijor știința „rubato”-ului, o virtute indispensabilă redării autentice a unei asemenea muzici. Am apreciat, de asemenea, fermitatea cu care a derulat cursele contracronometru pentru evitarea decalajelor în terțetul Dr. Blind-Rosalinda-Eisenstein (primul act), precum și în relaționarea cu „lenea” coriștilor din actul al doilea sau din ultima scenă a operetei.

O „legendă” cu putere de pildă

Și în acest spectacol cu „Liliacul”, am observat apetența unora dintre tinerii soliști de a-și etala – ce-i drept, fără reproș – acute extreme sau chiar supra-acute care nu figurează în partitură, în dorința de a-și arăta calitățile și de a epata. Cum spunea mai deunăzi un june coleg de-al lor, bucureștean: „Când ești tânăr, nu te gândești prea mult și consumi din capitalul vocal”. Mi-am amintit o zicere, o „legendă” cu putere de pildă, care circulă de mult printre artiștii lirici din toate generațiile. Se zice că Dumnezeu a dăruit fiecărui cântăreț, pentru întreaga carieră, un număr total fix de acute. Multe, puține, cine poate ști? Cu fiecare spectacol, se cheltuiește din ele. De luat aminte!